

Šablona III / 2 - Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

MĚŘENÍ TEPLoty

VY_32_INOVACE_PRV3_16_10

Anotace: materiál obsahuje 2 listy anotace, 2 listy prezentace, 4 pracovní listy, 2 listy řešení úkolů

Šablona : III / 2

Název : Inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ICT

Téma : Měření teploty

Autor : Mgr. Radoslava Fabiánková

Očekávaný výstup : žáci porovnávají teploměry a jejich stupnice, měří teplotu vzduchu, tělesnou teplotu, naměřené hodnoty zaznamenávají do tabulky, zjišťují využití měření v praxi

Klíčová slova : jednotka teploty, měřidlo, mezinárodní soustava jednotek , bod mrazu, bod varu, tání, tuhnutí

Druh učebního materiálu : prezentace – tabulka měřených veličin, 2 pracovní listy, vyhledávání informací na počítači

Cílová skupina : žák 1. stupně ZŠ, 3. ročník

Typická věková skupina : 8 – 11 let

Použité zdroje a materiál : učebnice PRV Alter, 3. ročník

www.telotavzduchu.cz

www.in-pocasi.cz

www.aktualniinformaceopocasinazemiCR.cz

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Radoslava Fabiánková

Měření teploty

Jednotka teploty: **Celsiův stupeň - 1 ° C**

Měřidlo teploty je: **teploměr.**

Teploměr je opatřen Celsiovou stupnicí.

teplota **0°C**- voda mrzne /při klesání teploty /

teplota **100 °C** - voda vře

Teplotu **pod bodem 0°C** označujeme znaménkem **minus (-)**.

V běžném životě měříme teplotu :

a/ vzduchu

/ předpověď počasí, vytápění
místnosti, bazénu, sauny.../

b/ vody

/ voda ve vaně, v bazénu, vaření
pokrmů, kávy, čaje, zavařování
potravin .../

c/ tělesnou teplotu

/ při nemoci, u kojence .../

Druhy teploměrů : venkovní, pokojový, lékařský, na zavařování

TABULKA

veličina	měřidlo	jednotky	značky jednotek
teplota	teploměr		
objem	odměrný válec	mililitr, litr, hektolitr	ml, l, hl
čas	hodiny	sekunda, minuta, hodina	s, min, h
hmotnost	váha	gram, kilogram, metrický cent, tuna	g, kg, q, t
délka	metr	milimetr, centimetr, decimetr, metr kilometr	mm, cm, dm, m, km

1.pracovní list - měření teploty

Jméno žáka : ..... Datum : ..... Třída : .....

Úkoly:

•Pozoruj teploměry na obrázku v učebnici / Alter, 1. díl, str.42 / Zapiš, jak se liší jejich stupnice.

Lékařský teploměr má stupnici od ..... °C do ..... °C, protože

.....
.....

Venkovní teploměr má stupnici od ..... °C do ..... °C, protože

.....
.....

Pokožkový teploměr má stupnici od ..... °C do ..... °C, protože

.....
.....

Teploměr na zavařovacím hrnci má stupnici od ..... °C do ..... °C, protože

.....
.....

•Zapisujte po dobu jednoho týdne teplotu vzduchu /ve stejnou denní dobu/

a/ ve třídě :   PO   ÚT   ST   ČT   PÁ
                            ___°C   ___°C   ___°C   ___°C   ___°C

b/ venku :   PO   ÚT   ST   ČT   PÁ
                            ___°C   ___°C   ___°C   ___°C   ___°C

2. pracovní list - měření teploty / náměty pro práci na PC /

jméno : ..... datum : ..... třída : .....

Úkoly :

•Změř tělesnou teplotu sobě a svému spolužákovi, naměřené hodnoty zapiš :
..... °C ..... °C

•Na počítači zjisti :

a/ Jaké národnosti byl astronom Anders Celsius ?

Byl ..... národnosti.

b/ Kdo vytvořil první jednoduchý teploměr?

V 17. století sestrojil první jednoduchý teploměr .....

..... .

c/ Jak vysoko nad zemí se měří teplota vzduchu ?
Ve výšce ..... m nad zemí.

d/ Kdy je během dne nejvyšší teplota vzduchu ?
Je to přibližně ve ..... hodin .

e/ Co je to arktický den ?
Je to den, kdy teplota vzduchu je pod ..... °C.

f/ Co je to tropický den ?
Je to den, kdy je teplota vzduchu vyšší než ..... °C .

Adresy: www.teplota.vzduchu.cz

www.in-pocasi.cz

www.aktualni.informace.o.pocasi.na.uzemi.cz

Řešení úkolů - 1.pracovní list

- Lékařský teploměr : stupnice od 35°C do 42°C . Pokud teplota lidského těla tyto hodnoty překročí, člověk je ohrožen na životě.
- Venkovní teploměr : stupnice od -20°C do 30°C . V tomto rozsahu se přibližně pohybují teploty vzduchu v naší zemi.
- Pokojový teploměr: stupnice od 0°C do 40°C . V místnosti obvykle neklesá teplota vzduchu pod bod mrazu.
- Teploměr na zavařovacím hrnci : stupnice od 0°C do 110°C .
Potraviny zavařujeme při různých teplotách vzduchu v hrnci podle doporučení přímo na stupnici. Např. maso – musíme udržovat teplotu 100°C po dobu aspoň 2 hodin, meruňky – stačí 20 minut při teplotě 70°C ...

Řešení úkolů - 2. pracovní list

- Astronom Anders Celsius byl švédské národnosti.
- První jednoduchý teploměr sestrojil v 17. století Galileo Galilei.
- Teplota vzduchu se měří ve výšce 2 m nad povrchem země.
- Nejvyšší teplota vzduchu během dne je přibližně kolem 14 hodiny.
- Arktický den je den, kdy teplota vzduchu klesla pod $-10\text{ }^{\circ}\text{C}$.
- Tropický den je den, kdy je teplota vzduchu vyšší než $30\text{ }^{\circ}\text{C}$.